

Шевченко Антоніна Михайлівна, старший викладач кафедри педагогіки і психології, дошкільної та початкової освіти КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти», кандидат психологічних наук

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Актуальність теми дослідження. Дослідно-експериментальна робота та інноваційна діяльність навчальних закладів на сьогодні є основним вектором реалізації модернізаційних реформ в освіті і одним із суттєвих напрямів переходу до моделі інноваційного розвитку.

Основними причинами, які зумовлюють необхідність виокремлення інноваційних пріоритетів у системі освіти є:

1) системні трансформації в освітній галузі, пов'язані з реалізацією ідей гуманістичної педагогіки, запровадженням нової освітньої парадигми, з переходом на новий зміст і структуру загальної середньої освіти, з введенням державних освітніх стандартів, розбудовою старшої школи на засадах профільного та допрофільного навчання тощо. Успішність модернізаційних процесів, ініційованих на державному рівні, значною мірою визначається особистим ставленням учителя до інновацій, його теоретико-методологічною та технологічною підготовленістю до розбудови національної системи освіти на гуманістичних і демократичних засадах;

2) соціально-педагогічні зміни в системі загальної середньої освіти, що відбуваються в контексті цивілізаційних трансформацій. У XXI ст. освіта постала перед низкою історичних викликів, один із яких виявляється в тому, що національні освітні системи мають набути інноваційного характеру, а їх вихованці бути здатними до інноваційного типу життя. У цих умовах готовність освітян до прийняття й продукування прогресивних інноваційних змін у культурі, соціумі й освіті набуває особливого значення. Тільки вчитель з високим інноваційним потенціалом здатний виховати особистість, спроможну до успішної та ефективної життєдіяльності в суспільстві, що перебуває в динамічному розвитку;

3) «обвальна інноваційність» (М. Кларін) як найсуттєвіша ознака процесів, що відбуваються сьогодні в загальноосвітніх навчальних закладах. Педагогічними колективами загальноосвітніх навчальних закладів активно апробуються вітчизняні та зарубіжні освітні технології, альтернативні традиційній, створюються авторські школи, розробляються й запроваджуються в навчально-виховний процес авторські навчальні програми, методики, технології тощо. Тому важливим складником професіоналізму стає готовність освітян до оцінки нових

педагогічних технологій, визначення їх відповідності потребам і можливостям конкретного навчального закладу, а також здатність педагогів до коректної експериментальної перевірки інноваційних ідей [6].

Мета дослідження: проаналізувати передумови реалізації та розробити структуру комплексного науково-методичного супроводження дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності в навчальних закладах.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до вимог чинного нормативно-правового забезпечення, що регламентує реалізацію дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності, основною формою цілеспрямованих інноваційних змін є педагогічні експерименти всеукраїнського, регіонального рівнів, а також на рівні навчальних закладів. Здійснення таких цілеспрямованих змін неможливе без інтеграції зусиль і взаємодії між основними суб'єктами освітнього простору.

Одним із важливих завдань реалізації дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності є забезпечення таких аспектів, як: **науково-методичне супроводження, організаційно-методичне супроводження і налагодження системної ґрунтовної підготовки методичних, управлінських та педагогічних кадрів до розроблення, апробації й упровадження програм дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності.** У зв'язку з цим виникає питання щодо посилення ролі інститутів післядипломної педагогічної освіти у сфері науково-методичного та організаційно-методичного супроводження діяльності експериментальних загальноосвітніх навчальних закладів регіонального рівня, вироблення певної системи координування цієї діяльності, а звідси і підбору необхідних форм, методів співпраці експериментальних навчальних закладів та окремих структурних підрозділів інституту, науково-педагогічних працівників тощо.

Таким чином, одним із важливих завдань закладу післядипломної педагогічної освіти є формування ефективної системи ініціювання, організації та координування дослідно-експериментальної роботи й інноваційної діяльності в масштабах кожного району (міста), зокрема в питаннях розроблення, апробації й упровадження програм дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності.

Саме від якості науково-методичного супроводження залежить рівень сформованості готовності педагогів до апробації, адаптації й упровадження дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності, розвитку їхньої професійної компетентності та інноваційної культури. Це актуалізує потребу не тільки в розробленні нових технологій науково-методичного супроводження в післядипломній освіті, але й осмислення досвіду їх апробації та використання на практиці.

Проблему науково-методичного супроводження педагогічної діяльності ви-

світлювали у своїх працях: О. Зайченко, Н. Островерхова, Л. Даниленко, С. Литвиненко, Л. Карамушка, Л. Галіцина, К. Старченко, В. Пуцов, М. Певзнер, В. Снігурова, О. Вінтер, Г. Данилова, В. Ларіна, С. Кульневич, В. Лазарев, О. Моїсєєв, М. Поташнік, О. Ситнік, Т. Сорочан та ін.

Поняття «науково-методичне супроводження» уведено національною доктриною розвитку освіти в Україні. Учені зазначають, що науково-методичне супроводження необхідно розглядати як сукупність різноманітних форм, технологій, підходів, процедур, заходів, що забезпечують допомогу педагогічним та іншим працівникам у подоланні труднощів протягом професійної діяльності [3].

Дослідники зазначають, що науково-методичне супроводження слід розглядати як сукупність різноманітних форм, технологій, процедур, заходів, які забезпечують допомогу педагогічним працівникам у подоланні труднощів протягом всієї професійної діяльності.

Г. Данилова у своїх наукових працях зазначає, що науково-методичний супровід – це комплекс взаємопов'язаних цілеспрямованих дій, що спрямовані на надання допомоги педагогу у вирішенні ускладнень, які можуть виникати під час навчально-виховної роботи в школі [6]. Сучасні дослідники проблеми науково-методичного супроводу, зокрема М. Певзнер, В. Снігурова, О. Вінтер, відмічають, що на відміну від традиційних форм навчання науково-методичне супроводження діяльності педагога має такі переваги: індивідуалізація та гнучкість; значний потенціал інструментального характеру; у більшій мірі враховує динаміку розвитку як самого педагога, закладу, у якому він працює, так і системи постійної взаємодії в цілому; більш багатоаспектне, адже передбачає постійну взаємодію педагога з іншими суб'єктами навчання; використання контролюючих і корекційних процедур; необхідність урахування динаміки професійного росту педагога та гнучке реагування на ситуації його розвитку та ін. [2].

Таким чином, **науково-методичне супроводження дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності** – процес налагодження професійної взаємодії суб'єктів педагогічної діяльності щодо спільного бачення методології дослідно-експериментальної діяльності, створення умов для розкриття потенціалу кожного учасника інноваційного процесу, надання практичної допомоги педагогічним колективам у розробленні, апробації й упровадженні програм дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності.

На основі аналізу літературних джерел визначено **функції**, які реалізуються в ході забезпечення науково-методичного супроводження реалізації дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності:

– *навчальна функція*, яка орієнтована на поглиблення знань і розвиток на-

вичок фахівців у системі безперервного навчання, що необхідні для вдосконалення їхньої професійної діяльності;

- *консультативна функція* передбачає надання допомоги педагогу з приводу конкретної проблеми через вказівку на можливі засоби її вирішення або актуалізацію додаткових здібностей фахівця;

- *діагностична функція* спрямована на виявлення проблемних точок у діяльності вчителя;

- *корекційна функція* спрямована на зміну реалізованої педагогом моделі практичної діяльності, а також на виправлення допущених професійних помилок;

- *адаптаційна функція*, яка забезпечує узгодження очікувань і можливостей педагога з вимогами професійного середовища і мінливими умовами трудової діяльності;

- *інформаційна функція*, яка сприяє наданню педагогам необхідної інформації щодо основних напрямів розвитку освіти, програм, нових педагогічних технологій;

- *проектна функція* пов'язана із навчанням педагогів експертизі навчальних програм і посібників, освітніх технологій;

- *спрямовуюча функція* сприяє встановленню гуманістичних відносин між педагогом та учнем;

- *виявлення, вивчення й оцінка результативності* інноваційного педагогічного досвіду в освіті, його узагальнення та поширення, створення системи стимулювання творчої ініціативи і професійного зростання педагогів;

- *надання наукової підтримки* педагогам і керівникам методичних служб щодо організації та проведення дослідно-експериментальної роботи, експертної оцінки авторських програм, посібників, навчальних планів;

- *здійснення редакційно-видавничої діяльності*;

- *організація спільної роботи* з науковими установами та вищими навчальними закладами з питань реалізації дослідно-експериментальної роботи [2; 3; 4; 6].

Використання позицій Положення про експериментальний загальноосвітній навчальний заклад дозволяє чітко визначити алгоритм розгортання експериментальної діяльності: порядок надання статусу, проведення звітності, завершення або припинення дослідно-експериментальної роботи. Щодо здійснення організаційного та науково-методичного супроводження діяльності експериментальних навчальних закладів області регіонального рівня працівниками відділу педагогічних інновацій КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти» вироблено систему, яка підтримує та насичує регіональне інноваційне освітнє середовище, забезпечуючи його якість.

На базі Академії здійснюється системне науково-методичне та організаційно-методичне супроводження відповідно до **технології науково-методичного супроводження впровадження дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності**. Розроблена технологія передбачає систематичний пошук, упровадження кращих педагогічних практик щодо апробації, адаптації та впровадження педагогічних технологій, методик і моделей навчання, виховання, які сприятимуть створенню необхідних організаційно-педагогічних

умов для інноваційного розвитку закладу освіти, формуванню його привабливого іміджу, підвищенню конкурентоздатності в умовах ринкової економіки.

Ефективність реалізації технології науково-методичного супроводження впровадження дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності досягається за рахунок керованості даною системою.

Існуюча **система науково-методичного супроводження** спрямована на: обґрунтоване і послідовне запровадження науково-педагогічних технологій, раціональних і ефективних підходів до організації наукової та інноваційної діяльності у сфері освіти, створення ефективної системи методологічного, науково-методичного супроводження модернізації національної освіти, прогнозування тенденцій інноваційного розвитку системи освіти з використанням результатів моніторингових досліджень, генерування інноваційних ідей, їх визначення, відбору та забезпечення впровадження; формування відкритої інформаційно-аналітичної бази інновацій у всіх підсистемах освіти; проведення практико-зорієнтованих психолого-педагогічних досліджень з актуальних проблем розвитку освіти, застосування нових концептуально-методологічних підходів до розроблення й упровадження програм дослідно-експериментальної роботи; створення нормативно-правового, методологічного, науково-методичного, навчально-технічного забезпечення системи освіти на основі врахування оцінювання якості і результативності навчальної та виховної діяльності навчальних закладів, системи консультування і наукових експертиз; розроблення нових концептуальних моделей удосконалення окремих підсистем освіти.

Основними **завданнями**, що забезпечують науково-методичне та організаційно-методичне супроводження здійснення дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності є:

- розроблення нормативно-правових документів з питань створення, апробації й упровадження напрямів дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності;
- підготовка діагностичних матеріалів та дослідження психологічної і загальної готовності педагогічних працівників до здійснення дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності;
- формування та розвиток готовності педагогічних працівників до здійснення дослідно-експериментальної роботи й інноваційної діяльності;
- надання допомоги керівникам навчальних закладів у підготовці документів (заявки і програми дослідно-експериментальної роботи, супровідних листів, угоди про співпрацю з вищими навчальними закладами тощо) для надання статусу дослідно-експериментального навчального закладу всеукраїнського або регіонального рівня;
- підготовка документів для розгляду експертною комісією департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації, колегією департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації заявки і програми дослідно-експериментальної роботи щодо надання статусу експериментального навчального закладу всеукраїнського або регіонального рівня (довідка, проект рішення колегії, проект наказу);
- підготовка експертних довідок щодо доцільності відкриття, припинення або

завершення експериментальних педагогічних досліджень;

- координування роботи районних (міських) методичних кабінетів з питань дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності;
- координування роботи директорів навчальних закладів, на базі яких здійснюється дослідно-експериментальна робота;
- узагальнення, оновлення і доповнення інформації в банку даних суб'єктів дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності регіональної освітньої системи;
- проведення науково-методичних заходів, спрямованих на підготовку педагогічних, управлінських і методичних кадрів до використання сучасних освітніх технологій;
- підготовка до друку наукових і науково-методичних видань (посібників, збірників, каталогів, статей тощо) за результатами впровадження програм дослідно-експериментальної роботи, інноваційної діяльності;
- узагальнення досвіду реалізації програм дослідно-експериментальної роботи, інноваційної діяльності та висвітлення їх у наукових і науково-методичних статтях, посібниках, збірниках, каталогах тощо;
- презентація наукових напрацювань на обласній, національних і міжнародних виставках.

У процесі науково-методичного й організаційно-методичного супроводження дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності було визначено основні **етапи управління дослідно-експериментальною роботою та інноваційною діяльністю** (рис. 1).

Рис. 1. Етапи управління дослідно-експериментальною роботою та інноваційною діяльністю

На основі вивчення психолого-педагогічної літератури та досвіду роботи

працівників відділу педагогічних інновацій КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти» було проаналізовано **структуру процесу роботи над розроблення програми дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності** (рис. 2).

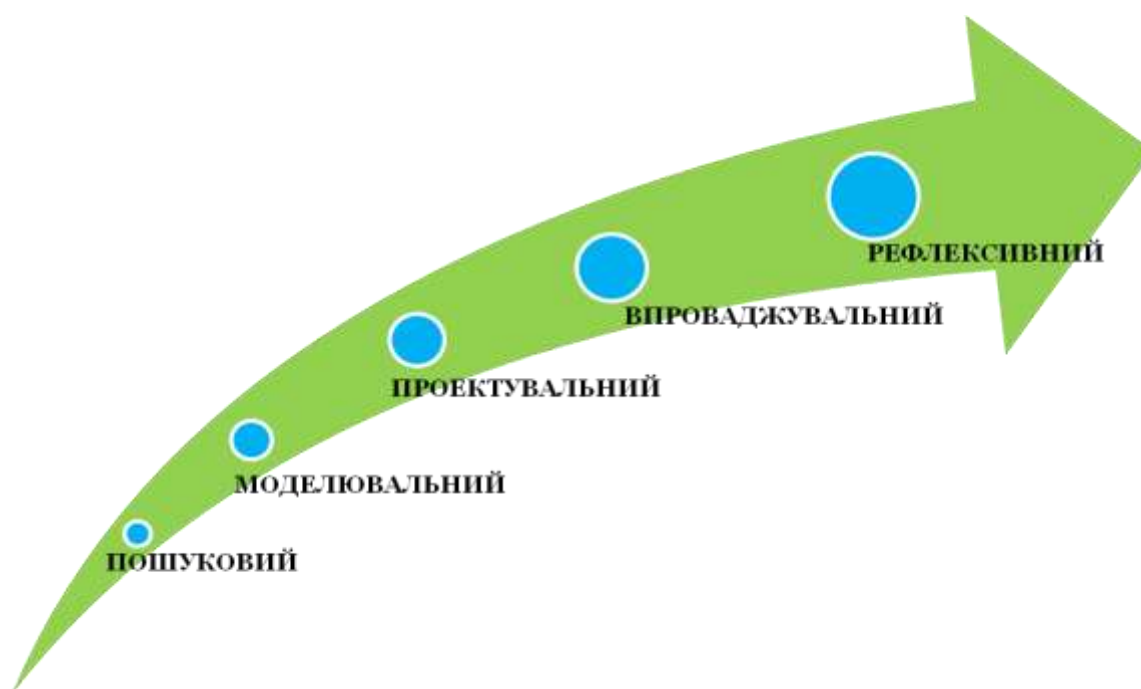

Рис. 2. Структура процесу роботи над розробленням програми дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності

На *пошуковому етапі* відбувається формулювання й осмислення проблеми, для вирішення якої необхідний інноваційний підхід. На цьому етапі здійснюється збирання, узагальнення й уточнення інформації, яка стосується даної проблеми, а також аналізується теорія і можливі аналоги вирішення проблеми на практиці.

На *моделювальному етапі* відбувається структурування діяльності, яка має призвести до вирішення проблеми. На цьому етапі доцільно притримуватися логіки побудови педагогічної системи, тобто визначити мету, завдання, зміст, методи та критерії результату.

Проектувальний етап базується на спеціальній підготовці педагогічних працівників, уточненні деталей, визначенні та створенні умов необхідних для впровадження дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності.

На *впроваджувальному етапі* дослідно-експериментальна робота або інноваційна діяльність здійснюються на практиці. Метою його є реалізація раніше запланованої послідовності дій, спостереження за результатами.

Останній етап є *етапом рефлексивним*. Отримані результати співставляються з визначеною метою, аналізується ступінь реалізації ідей, робляться висновки.

На рівні відділів/управлінь освіти районних/міських державних адміністрацій, методичних кабінетів (центрів) організаційно-методичне і науково-методичне супроводження дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності можна розглядати як процес налагодженої взаємодії між районними (міськими) методичними кабінетами (центрами), КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти» та навчальними закладами району (міста). Основними завданнями такої взаємодії є:

- розроблення нормативно-правових документів з питань створення, апробації й упровадження напрямів дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності;
- формування та розвиток готовності педагогічних працівників до здійснення дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності;
- розроблення й погодження програм дослідно-експериментальної роботи та інноваційних програм, проектів;
- рецензування (здійснення експертизи програм дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності);
- вивчення й аналіз стану науково-методичного забезпечення дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності;
- розроблення методичних рекомендацій щодо здійснення дослідно-експериментальної та інноваційної діяльності;
- налагодження інформаційно-методичної взаємодії з науковими установами та вузами;
- підготовка матеріалів для узагальнення, оновлення й доповнення інформації в банку даних суб'єктів дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності регіональної освітньої системи;
- підготовка до друку наукових і науково-методичних видань (посібників, збірників, каталогів, статей тощо) за результатами впровадження програм дослідно-експериментальної роботи, інноваційної діяльності;
- презентація наукових напрацювань на обласній, національних і міжнародних виставках.

Основним завданням працівників відділів/управлінь освіти районних/міських державних адміністрацій, методичних кабінетів (центрів) з питань управління дослідно-експериментальною роботою та інноваційною діяльністю є: підтримка інноваційної ініціативи об'єктів управління та підтримка їхньої самодіяльності; спрямування на переведення загальноосвітнього навчального закладу в якісно новий стан; постійна соціальна, матеріальна і психологічна підтримка педагогів; створення правових, організаційних і психологічних умов дослідно-експериментальної діяльності загальноосвітнього навчального закладу тощо.

На рівні навчального закладу організаційно-методичне та науково-ме-

тодичне супроводження можна розглядати як систему управління дослідно-експериментальною роботою та інноваційною діяльністю.

Підготовка педагогічних працівників до здійснення дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності має враховувати **пізнавальний, конструктивний, проектувальний, комунікативний та організаторський компоненти**.

Пізнавальний компонент – передбачає навчання вчителів, спрямоване на оволодіння новими теоретичними, психолого-педагогічними та методико-технологічними знаннями, способами їх використання в практичній діяльності. Цей компонент передбачає вміння відбирати та правильно використовувати нові знання, одержані в процесі дослідження проблеми.

Конструктивний компонент – включає дії керівників методичних структур щодо відбору теоретико-методологічного, наукового та практичного матеріалу для включення його в процес підготовки вчителів до здійснення дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності, що забезпечить процес модифікації, удосконалення дій, уміння організувати навчання на основі діагностичного підходу, використання нових технологій та їх елементів.

Проектувальний компонент – включає дії, що передбачають планування як ближньої, так і віддаленої мети та результатів упровадження інновації в конкретному навчальному закладі, а також визначених форм і методів діяльності керівників системи підготовки вчителів до такої роботи з оволодіння ними необхідними теоретичними знання та практичними вміннями, які забезпечують їхню готовність до інноваційної діяльності.

Комунікативний компонент – включає в себе дії, пов'язані зі встановленням педагогічно доцільних контактів між учасниками навчально-виховного та управлінського процесів.

Організаторський компонент – включає дії суб'єктів діяльності, спрямовані на реалізацію завдань інноваційної діяльності вчителя, які впливають із заздалегідь обумовлених/розроблених педагогічних проектів [3; 6; 8].

Підготовка педагогічних працівників навчального закладу може здійснюватися на **колективному, груповому та індивідуальному рівнях** (рис. 3).

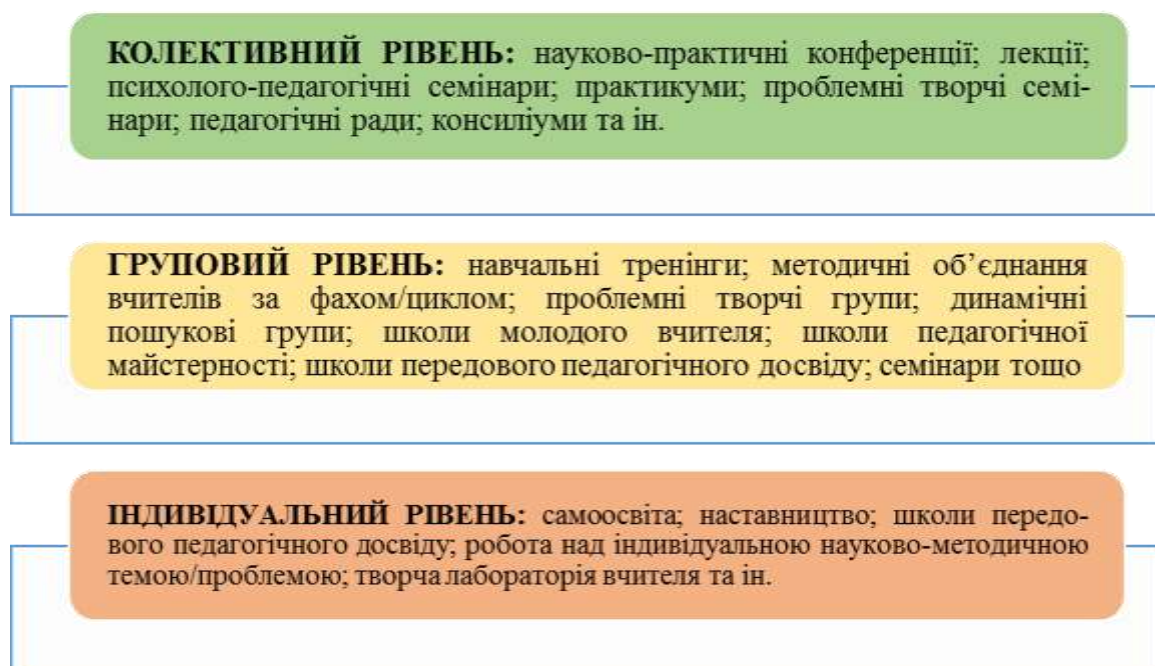

Рис. 3. Форми залучення педагогічних працівників до дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності

Науково-методична діяльність загальноосвітніх навчальних закладів у режимі інноваційного розвитку повинна бути побудована на досягненнях психолого-педагогічної науки та передової практики і становити систему взаємообумовлених дій, спрямованих на підвищення професійної майстерності кожного вчителя, забезпечення та розвиток творчого потенціалу педагогічного колективу в цілому, досягнення оптимальних освітніх результатів кожним учителем загальноосвітнього навчального закладу.

Важливими аспектами інноваційного розвитку школи є вибір стратегії розвитку загальноосвітніх навчальних закладів, визначення мети та завдань для досягнення прогнозованого результату та забезпечення науково-методичного супроводження цього процесу, що дасть змогу впровадити моделі інноваційних загальноосвітніх навчальних закладів, які відповідатимуть запитам держави та суспільства щодо підготовки учнів шкіл до подальшого навчання впродовж життя, їх адаптації до мінливого світу і реалізації себе як успішної особистості.

Висновки. Отже, педагог займає ключову позицію в процесі інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу. Від рівня освіченості, кваліфікації, особистісних якостей педагогічних працівників школи залежить вирішення багатьох завдань функціонування школи та реалізація її розвитку.

Традиційна діяльність навчальних закладів не задовольняє потреби в якісній шкільній освіті не лише держави, суспільства, а й самих учителів, які прагнуть працювати в режимі розвитку, оперативно й ефективно розв'язувати психолого-педагогічні проблеми освітнього процесу, що виникають у сучасній школі. У ході експериментальної роботи в педагогічних колективах розробляються й упрова-

джуються педагогічні нововведення, але залишається необхідність досягнення та підтримки високої якості навчально-виховного процесу. Отже, загальноосвітній навчальний заклад, що перебуває в режимі інноваційного розвитку, потребує не лише професійно компетентних учителів, але і їх готовності як активних суб'єктів процесу інноваційного розвитку до впровадження освітніх інновацій.

У загальноосвітніх навчальних закладах, що функціонують у режимі інноваційного розвитку, розроблене комплексне науково-методичне супроводження сприяє активному залученню педагогічних працівників до наукової діяльності та впливає на зміст і якість їх методичної роботи. Сучасний учитель повинен не лише відтворювати знання та навички методичної, пошукової, дослідно-експериментальної роботи, а й забезпечувати науковий рівень своєї професійної та психолого-педагогічної компетентності, що потребує його активної участі в організації та проведенні різних наукових заходів і видів науково-методичної роботи.

Таким чином, науково-методичне супроводження інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу обумовлений необхідністю компетентного проведення педагогічних досліджень. Вимоги щодо експериментальних досліджень учителів зобов'язують їх володіти методологією, теорією та технологією проведення, виконання цієї роботи.

Список використаних джерел

1. Базиль Л. О. Педагогічні інновації в системі сучасної освіти / Л. О. Базиль // Освітній простір. Глобальні, регіональні та інформаційні аспекти – №17. – С. 11-17.
2. Ващенко Л. М. Управління інноваційними процесами в загальній середній освіті регіону : монографія / Л. М. Ващенко. К. : Тираж, 2005. – 380 с.
3. Даниленко Л. І. Управління інноваційною діяльністю в загальноосвітніх навчальних закладах : монографія / Л. І. Даниленко. – К. : Міленіум, 2004. – 358 с.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
5. Кремень В. Г. Феномен інновації: освіта, суспільство, культура / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн, С. В. Пролєєв та ін. / за ред. В. Г. Кременя. – К.: Педагогічна думка, 2008. – 472 с.
6. Організатору інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи у загальноосвітньому навчальному закладі : методичний poradnik [авт.-упоряд. : І. Н. Євтушенко, Ю. І. Завалевський, С. В. Кириленко, О. І. Кіян, К. В. Ткачук-Таранік]. – К. – Чернівці : Букрек, 2014. – 420 с.
7. Педагогічний словник / за ред. дійсного члена НАПН України М. Д. Ярмаченка. – К. : Педагогічна думка, 2001. – 516 с.
8. Уруський В. І. Формування готовності вчителів до інноваційної діяльності: методичний посібник. – Тернопіль: ТОКІППО, 2005. – 96 с.

Анотація. Проаналізовано особливості забезпечення науково-методичного та організаційно-методичного супроводження впровадження програм дослідно-експериментальної роботи інноваційної діяльності. Визначено завдання та функції, які реалізуються в ході забезпечення науково-методичного супроводження реалізації дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності. Представлено технологію науково-методичного супроводження впровадження дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності. Описано форми залучення педагогічних працівників до дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності.

Ключові слова: дослідно-експериментальна робота, інноваційна діяльність, науково-методичне супроводження.

Анотация. Проанализированы особенности обеспечения научно-методического и организационно-методического сопровождения внедрения программ опытно-экспериментальной работы инновационной деятельности. Определены задачи и функции, которые реализуются в ходе обеспечения научно-методического сопровождения реализации опытно-экспериментальной работы и инновационной деятельности. Представлена технология поэтапного научно-методического сопровождения внедрения опытно-экспериментальной работы и инновационной деятельности. Описаны формы привлечения педагогов к опытно-экспериментальной работе и инновационной деятельности.

Ключевые слова: опытно-экспериментальная работа, инновационная деятельность, научно-методическое сопровождение.